

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Теодора Маринова Георгиева
Стопански факултет, Софийски университет

на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” в област на висше образование - 5. Технически науки по професионално направление - 5.13. Общо инженерство специалност - „Индустриален мениджмънт“

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 48 от 13.06.2025 г. и на сайта на ТУ-Габрово за нуждите на катедра „Мениджмънт” към факултет „Стопански“ като кандидат участва гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова.

Кратки биографични данни

Гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова е родена на 10.06.1974 г. в гр. Габрово. Средно образование завършва в Национална Априловска гимназия, Габрово през 1993 г. Гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова завършва две магистратури в Технически университет, Габрово: през 1998 г. в специалност Индустриален мениджмънт и през 2007 г. в специалност Управление на човешките ресурси. Има две специализации в Ница, Франция: Поточни технологии през 1998 г. и Производствен мениджмънт през същата година. През 2013 г. придобива образователна и научна степен „доктор” в професионално направление 3.8 Икономика.

Професионално-академичната кариера на кандидата гл. ас. д-р инж. Цанка Златева започва през 2006 г. в Технически университет, Габрово като асистент в катедра „Индустриален мениджмънт”. През 2015 г. заема академичната длъжност главен асистент в катедра Мениджмънт.

Гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева е провела 6 преподавателски мобилности с цел преподаване или обучение в Латвия, Литва, Гърция и Словакия в периода декември 2022 - май 2025 г.

Владее писмено и говоримо английски, руски и гръцки език.

Научните интереси на гл. ас. д-р инж. Цанка Златева са в областта на управлението, човешките ресурси, планирането, организационното поведение.

Всички изложени факти и обстоятелства от професионалния профил и кариерното развитие на кандидата като академичен преподавател, изследовател и експерт с ясно изразени научни ориентири имат пряко отношение към развитието на професионалното направление и научната специалност на конкурсната процедура. Те по безусловен начин потвърждават правомерността на основанията за участие на кандидата в конкурса за „доцент” в институцията, с която се намира в безсрочни трудови правоотношения.

Общо описание на представените материали

За целите на конкурса кандидатът представя изискуемите документи и научна продукция. Считаю, че като цяло те са достатъчно подробни и прецизно оформени, вярно отразяват настоящия професионално-академичен статус на гл. ас. д-р инж. Цанка Златева и съответстват на изискванията за допустимост на кандидати до конкурс за „доцент“, в съответствие със ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и нормативната уредба на висшето училище. В рамките на предварителния етап от конкурсната процедура не се установяват формални и административни нарушения.

Отражение на научните публикации на кандидата в научната общност (известни цитирания)

От представената справка се установяват общо 9 цитирания на научни публикации на кандидата. Цитиранията и публичният интерес към изследователските резултати на автора са оценка на колеги, преподаватели и изследователи за постиженията на кандидата за „доцент“ в областта на академичните дейности. Те са доказателство, че гл. ас. д-р инж. Цанка Златева е познат и уважаван специалист сред професионалните и академичните среди.

Това се потвърждава и от факта, че гл. ас. д-р инж. Цанка Златева е поканена за член на научния комитет и за рецензент на международна научна и практическа конференция „Environment. Technology. Resources“ от 2021 г., реферирана и индексирана в базата данни Scopus.

Обзор на съдържанието и резултатите в представените трудове

Хабилитационният труд на гл. ас. д-р инж. Цанка Златева е на тема „Мениджмънт на индустриалното предприятие в конкурентна бизнес среда“. Монографията представлява всеобхватно, интересно и увлекателно четиво, с което тя си поставя амбициозната цел убедително да представи един изцяло нов аспект на човекоцентричния подход. Гл. ас. Златева изследва ролята и значението на човешките ресурси като основен фактор за повишаване на конкурентоспособността на индустриалните предприятия. Проблематиката се анализира на фона на особеностите на съвременната бизнес среда и свързаните с нея изисквания за продължаващо обучение, развитие и натрупване на нови знания и умения.

От съдържателна гледна точка приносен характер имат: Първо, направен е изчерпателен анализ на съществуващата научна литература и познатите теоретични схващания по темата на мениджмънта на индустриалните предприятия. Специално внимание е насочено към измерването на качеството на човешките ресурси като фактор за успеха в условията на динамична бизнес среда; Второ, задълбочено са анализирани възможностите за въвеждане на иновативни решения в подкрепа на осъществяването на управленските функции. Навлиза се в дълбочина по отношение на нови форми за мотивация и развитие на фирмената култура; Трето, основава се на богат арсенал от изследователски подходи, което, освен че свидетелства за сериозните изследователски качества на автора, допринася и за валидирането на постигнатите резултати и извлечените обобщения.

Научното творчество на кандидата за „доцент“ включва общо 19 заглавия, от които 16 самостоятелни, в това число: 3 научни публикации в издания, които са реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация.

Паралелно с това кандидатът депозира 1 учебник и 1 учебно пособие.

Научните трудове са публикувани в специализирани издания на български и английски език и докладвани на международни конференции и форуми, с което са станали обществено достояние. Съдържанието на самостоятелния учебник се базира на изследователската работа, проведените авторски емпирични изследвания и участието в изследователски и практически ориентирани проекти.

Конкретното участие на автора в колективните издания е отбелязано в самите публикации или в представените разделителни протоколи. С надлежни доказателства кандидатът удостоверява оригиналността и автентичността на депозираните за рецензиране научни трудове и постигнатите научни резултати, отразяващи по съвкупност неговата научно-изследователска и приложна дейност.

Тематичният проблемен кръг на научната продукция е свързан с научната специалност на конкурса. Той е фокусиран върху изследването на широк кръг от въпроси на теорията и практиката на управлението на човешките ресурси, реинженеринга на индустриалните предприятия, техния иновационен и технологичен напредък.

Ефектите от натрупания от кандидата изследователски опит, познания, приноси моменти и експертиза в тематичното направление са пряко свързани с пренасянето им в учебно-преподавателската дейност, работата със студенти, популяризирането на проблематиката в публичното пространство, вкл. чрез депозираното активно участие в научно-практически конференции.

Обща характеристика на дейността на кандидата

Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти)

Като академично лице гл. ас. д-р инж. Цанка Златева изпълнява достатъчна по обем учебно-преподавателска (аудиторна и извън аудиторна) заетост в изпълнение на учебните планове на висшето училище по обучителни университетски курсове, съответстващи тематично на обявения конкурс, както следва:

- Инженеринг - ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”
- Планиране разположението на производството - ОКС „Бакалавър”
- Организационно поведение – ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”
- Бизнес планиране – ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”
- Икономика на предприятието – ОКС „Бакалавър” и ОКС „Магистър”
- Управление на човешките ресурси – ОКС „Бакалавър”
- Основи на управлението/Стопанско управление – ОКС „Бакалавър”
- Системи за управление на персонала – ОКС „Магистър”
- Организационна култура и лидерство – ОКС „Магистър”
- Професионални стандарти за управление и развитие на човешките ресурси – ОКС „Магистър”
- Курсов проект по „Инженеринг” - ОКС „Бакалавър”
- Преддипломна практика в ОКС „Магистър”

- Производствена практика I и II в ОКС „Бакалавър”

За целите на настоящия конкурс кандидатът за академична длъжност „доцент“ предоставя данни за учебна натовареност за последните четири учебни години както следва:

Учебна година	Тип натовареност	Брой часове, приравнени към семинарни занятия
2021/2022	Обща натовареност	1179,7
	в т.ч. наднормени	391,2
2022/2023	Обща натовареност	1125,1
	в т.ч. наднормени	365,3
2023/2024	Обща натовареност	1167,9
	в т.ч. наднормени	348,1
2024/2025	Обща натовареност	1072,4
	в т.ч. наднормени	319,0

Гл. ас. д-р инж. Цанка Златева е автор на над 20 учебни програми в ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“. Ръководител е на магистърска програма „Управление на човешките ресурси” в специалност „Стопанско управление” от 2013 г.

Научна и научно-приложна дейност

Научно-приложните и приложните постижения на гл. ас. д-р инж. Цанка Златева са непосредствено свързани с участието като експерт, консултант и ръководител в изпълнението на проекти, в това число ежегодно участие в проекти към фонд „Научни изследвания” на Технически университет, Габрово от 2007 г., национални и международни проекти, както и проекти на БТПП-Габрово. Ръководител е на проект „Разработване на иновативни управленски продукти и услуги за фирми работещи в областта на мехатрониката и чистите технологии“, 2021. Изпълняваните от кандидата за „доцент“ проекти са поръчани, финансирани и приемани от престижни международни и национални институции. За целите на участието в конкурса това следва да се оценят като позитивни усилията за трансфериране на изследователски резултати в реалния сектор, управлението на науката, на иновациите и академичното обучение.

Приноси (научни, научно-приложни, приложни)

Тематичният проблемен кръг на научната продукция е свързан с научната специалност на конкурса. Той е фокусиран върху изследването на широк кръг от въпроси на теорията и практиката на научната, технологичната и иновационната дейност. По-важните приноси имащи теоретико-методологически, методически и приложен характер са свързани със следното:

Научно-приложни приноси:

- Доказано е, че чрез човекоцентричния подход човешкият фактор се превръща от изпълнител в активен носител на знания и креативност.
- Разработен е концептуален модел за преминаване от Индустрия 4.0 към Индустрия 5.0, в който се акцентира върху етапите на дигитална зрялост и върху стратегиите за постигане на баланс между технологии, човешкият фактор и устойчивост.
- Представена е интерпретация на фазите на жизнения цикъл не като строго линейна последователност, а като припокриващи се и еволюиращи процеси, изискващи висока гъвкавост за интегриране на нови идеи и промяна на целите.
- Формиран е нов модел за система на възнаграждения – предложена е структура на заплащането, обвързана с квалификация, гъвкавост, колективни резултати и ангажираност, която надгражда традиционните системи за трудово възнаграждение.
- Доказано е, че управлението на човешките ресурси при традиционната форма на производство и моделът на „персонално администриране“ е недостатъчен при преминаване към поточни производствени технологии.
- Изведена е концепция за „миграция на знания“ и „профили на знаещите личности“ с потенциал за групов класификация и подбор на кадри.
- Създадена е методика за определяне на температурни полета в зоната на въздействие за различни стойности на плътност на мощността, скорост на сканиране, честота и растерна стъпка при лазерно маркиране на образци от неръждаема стомана X6Cr13.
- Доказано е, че при реинженеринг на индустриалното предприятие с цел привеждане на неговата управленска и функционална структура в съответствие с динамиката на окръжаващата бизнессреда, в т.ч. и на световната икономика, се постига ефективност и по-добри производствени резултати.

Приложни приноси:

Гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова работи в посока доказване на ролята на управлението на проекти, процеси и ресурси като критични фактори за устойчиво развитие и конкурентоспособност на предприятията в съвременната индустриална среда. Наред с това:

- Предложена е методология на системно-структурен анализ за изследване на връзките, зависимостите и логиката на функциониране на процесите в индустриалното проектиране.
- Изведена е практически приложима методическа рамка за определяне на производствените обеми, ресурсната осигуреност, технологичните цикли и графика на изпълнение при въвеждане на нови изделия, с акцент върху машиностроителните предприятия.
- Формулирани са практически насоки и препоръки за въвеждане на нова HR стратегия в българските предприятия, включващи: изграждане на ядро от висококвалифицирани кадри за вътрешно обучение; намаляване на дела на нискоквалифицираната работна сила; засилено партньорство с образователни институции; интегриране на непрекъснато обучение в производствения процес.
- Получени са бази данни за параметри на лазерно маркиране на образци от стомана C22.

Общият анализ на представената научна продукция показва, че в нея присъства разнообразие от научни и научно-приложни разработки и постижения, както и такива предназначени за учебния процес, оценявани по съвкупност.

Оценка на личния принос на кандидата

Автор на над 50 научни публикации, които включват монография, учебник и учебно пособие, статии и доклади на международни и национални научни конференции, статии в научни списания в страната и чужбина, от които три са индексирани и реферирани в научната база данни SCOPUS.

Трябва да се отбележи, че в научноизследователската дейност на гл. ас. Златева има последователност, логичност, приемственост, научна коректност и конструктивност. Личи нейният траен интерес към изследването на проблемите на икономиката и индустрията. Тя притежава афинитет и способности за тясно свързване на научните изследвания с практическата им приложимост. Прави впечатление добрата ѝ литературна осведоменост. Явно тя познава литературата по изследваните проблеми (в т.ч. и най-новата), овладяла е и успешно използва основните съвременни изследователски подходи, показва способност и умения да систематизира и критично да осмисля класическите и новите теории, добре да формулира и да защитава своите тези. На тази основа проличава нейния личен принос, изразяващ се в задълбочено изследване, творческо осмисляне и доразвиване на теорията и методологията в областта на индустриалния мениджмънт. Моята оценка за личния принос на кандидата е висока.

Критични бележки и препоръки

Внимателното проучване на научните трудове на гл. ас. Златева ми дава основание да обобщя, че в тях няма допуснати съществени пропуски, неточности или противоречия. Същевременно имам и някои критични бележки, които не се отразяват на крайната ми положителна оценка и по-скоро биха могли да се приемат като препоръки към бъдещата работа. По-важните от тях са:

- Систематизираният теоретичен материал и изводите на автора могат да бъдат илюстрирани и подкрепени с използването на казуси от дейността (минала и/или настояща) на български индустриални предприятия. Това ще даде допълнителна увереност на читателя относно валидността на направените изводи и обобщения. В същото време, това би позволило по-задълбочено да се изследват практиките на предприятията, да се установят влияещите фактори и да се извлекат препоръки за подобряване на системите за управление.
- Задълбочено взаимодействие с представители на останалите групи заинтересовани страни, в това число бизнес, посреднически организации и правителствен сектор ще позволи резултатите от проведените научни изследвания да повлияят в положителна посока върху подготовката и прилагането на политическата и програмната рамка в областта на индустриалния сектор.

Лични впечатления

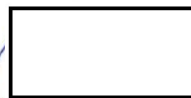
Впечатленията ми за професионалните и личните качества на гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова са много добри. Тя е изградена личност, преподавател и изследовател. Познавам я от 2011 г., когато тя беше зачислена като докторант към Международното висше бизнес училище, Ботевград. В качеството си на заместник ректор по научноизследователската дейност бях ангажирана с процедурата за обучение на докторанти. Направи ми впечатление нейното трудолюбие, амбиция и усърдие. През следващите години Цанка Златева винаги е показвала точност и високо качество в изследователската си дейност и съвместната работа с колеги.

Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам гл. ас. д-р инж. Цанка Маринова Златева-Петкова да бъде избрана за „доцент” в област на висше образование 5. Технически науки, професионално направление 5.13. Общо инженерство, специалност Индустриален мениджмънт.

27.10.2025 г.

Рецензент:

/...../